

Ilija Krišto

Prikaz II. Međunarodne naučno - stručne konferencije:

Tuzla, 11 - 12. 06. 2011. godine

„Unapređenje kvalitete života djece i mladih“

U Tuzli je od 11. do 12. lipnja 2011. godine Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih Tuzla u suradnji s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom Univerziteta u Tuzli organiziralo II. Međunarodnu naučno-stručnu konferenciju pod nazivom „Unapređenje kvalitete života djece i mladih“.

Organizacijski odbor bio je sastavljen od sljedećih vrlo uglednih članova: doc. dr. sc. Medina Vantić-Tanjić, predsjednik, doc. dr. sc. Milena Nikolić, potpredsjednik, doc. dr. sc. Alma Huremović, doc. dr. sc. Alma Dizdarević, Mirela Fazlić i Mirza Pepić.

Znanstveni odbor činili su: doc. dr. sc. Zaim Mrkonjić (BiH), doc. dr. sc. Medina Vantić-Tanjić (BiH), prof. dr. Ines Jaković Oreb (Hrvatska), prof. dr. Zoran Ilić (Srbija), doc. dr. Nataša Stanojkowska-Trajkowska (Makedonija), dr.sc. Čedo Vejić (Crna Gora), prof.dr. Branka Eškirović (Srbija).

Konferencija je otvorena s tri plenarna izlaganja pred više od 120 sudionika. Pored uglednih sveučilišnih profesora iz osam zemalja iz bližeg geografskog prostora, konferenciji su nazočili i stručnjaci iz vladinih i nevladinih organizacija, kao i sami korisnici. Profesionalci defektolozi, pedagozi, psiholozi, profesori razredne nastave, liječnici, medicinske sestre, odgajatelji, pravnici, socijalni radnici, sociolozi, filozofi, radni terapeuti, novinari, osigurali su razmjenu stručnih i znanstvenih iskustava što je i bio cilj konferencije.

Recenzenti radova selektiranih za sudjelovanje na konferenciji bili su isto tako ugledni znanstvenici: prof. dr. Jachova Zora (Institut za rehabilitaciju, Filozofski fakultet Sveučilišta „Ss Kiril i Metodij“, Skoplje, Republika Makedonija), prof. dr. Berit H. Johnsen (Department of Special Needs Education, University of Oslo), Martine F. Delfos (Psychological Institute for Consultation, Education and Scientific Research), dr. sc. Majda Bećirević (Open University, UK), prof. dr. Fata Ibralić (Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Univerzitet u Tuzli, BiH), prof. dr. Nenad Glumbić (Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Univerzitet u Beogradu, Srbija), prof. dr. Risto Petrov (Institut za rehabilitaciju, Filozofski fakultet Sveučilišta „Ss Kiril i Metodij“, Skoplje, Republika Makedonija), prof. dr. Nada Mladina (Klinika za dječje bolesti UKC, Tuzla, BiH).

Prvi dan konferencije, 11. lipnja 2011. godine - u okviru ceremonije otvaranja održana su tri zanimljiva i vrlo poučna plenarna izlaganja koja tretiraju aktualna pitanja društvene brige za djecu s teškoćama u razvoju u Bosni i Hercegovini kao i u regiji čiji je naglasak bio na (ne)iskorištenosti resursa unapređenja kvalitete života djece i mladih s posebnim potrebama i hiporehabilitacijom do kvalitetnijeg života.

Prvo plenarno izlaganje održala je Ibralić na temu „Društvena briga za djecu s teškoćama u razvoju u Bosni i Hercegovini“ gdje je naglasak stavljen na samu Bosnu i Hercegovinu kao zemlju koja se tek priprema za Europsku uniju i ovaj koncept još uvijek nije uspostavljen te je pokušala prikazati stanje u odnosu na, ipak prisutna, dosadašnja pozitivna iskustva.

Drugo plenarno izlaganje, koje je priredio Išmović pod nazivom „Kvaliteta života“, naglasak je stavljen na samu definiciju pojma „kvaliteta“ s posebnim osvrtom na definiranje kvalitete života osoba s posebnim potrebama.

Trećem plenarnom izlaganju, autorica Isailović i Vidojević „Hipo-rehabilitacijom do kvalitetnijeg života“, cilj je bio predstaviti inovativni program kroz dokumentarni film u kojem je prikazan terapijski rad u okviru BCH i rad na beogradskom hipodromu s osobama s poteškoćama u razvoju, koji su doveli do uspjeha u razvoju grube i fine motorike, produžavanja trajanja pažnje i koncentracije kao i relaksacije mišića i bolje socijalne interakcije korisnika ovog oblika terapije. Film je ostavio jak dojam u pogledu emocija i odnosa koji dijete - korisnik razvija u interakciji sa životinjom.

Program konferencije je sadržavao tri glavne teme:

- Tema I: *Unapređenje kvalitete života djece predškolskog i školskog uzrasta*
- Tema II: *Unapređenje kvalitete života mladih*
- Tema III: *Unapređenje kvalitete života djece i mladih s posebnim potrebama*

U prvoj temi obrađeno je osamnaest prezentacija, u trajanju od po 10 minuta. Ova tema sadrži radove koji tretiraju pitanja unapređenja kvalitete života djece predškolskog i školskog uzrasta.

Autori Janković, Begić i Krišto održali su prvu usmenu prezentaciju na temu „Značaj i uloga ranih roditeljskih poruka u razvoju djece“. U radu je analizirana uloga obitelji, a naglasak je stavljen na roditelje i njihov odnos prema djeci te na roditeljske odgojne stilove. Prezentirani su i rezultati više istraživanja posvećenih povezanosti ranih roditeljskih poruka s različitim osobinama ličnosti i oblicima ponašanja djece i mladih. Do kraja ove tematske cjeline prezentirano je još sedamnaest radova profesionalaca i stručnjaka iz raznih područja.

Uz uvodnu temu može se izdvojiti još i „Zdravstveni odgoj djece - preduvjet pravilnog fizičkog i mentalnog razvoja“ autora Džaferagića i Alomerovića te „Stavovi nastavnika o kooperativnom učenju u nastavi moje okoline“ autora Dizdarevića. Nakon izlaganja

razvila se diskusija bogata komparacijama i analizama različitih znanstveno-stručnih tema vezanih za izložena predavanja i u njima ponuđene rezultate istraživanja, oblike intervencije i stajališta.

Istog dana poslijepodne obrađena je II. tema konferencije, na kojoj je održano devet prezentacija kojima je slijedila vrlo zanimljiva rasprava. Ova tema obuhvaća radove koji tretiraju unapređenja kvalitete života mladih. Prvu prezentaciju s naslovom „Odgojna uloga šaha u slobodnom vremenu mladih“ održala je Ruža Tomić. U radu su predstavljena teorjska razmatranja o odgojnoj ulozi šaha i njegovom mogućem doprinosu poboljšanju kvalitete života djece, mladih i odraslih u kontekstu slobodnog vremena kao nedovoljno iskorištenog resursa. Cilj rada je teoretski obraditi, analizirati i predstaviti u čemu se ogleda odgojna uloga šaha, na koji način se može omasoviti bavljenje mladih ovom kreativnom aktivnošću, upoznati se s angažiranosti studenata u izvannastavnim aktivnostima.

Drugog dana održavanja Konferencije, u nedjelju 12. lipnja 2011. godine, u okviru III. teme izložene su 24 prezentacije kojima je slijedila diskusija. Ova tema je iznijela probleme implementacije TECCH metode u radu s učenicima s autizmom, inkluzije učenika s ADHD-om u nižim razredima osnovne škole, odgoja i obrazovanja učenika s tjelesnim oštećenjima u inkluzivnoj nastavi, pristupačnosti sveučilišne infrastrukture studentima s invaliditetom u Crnoj Gori, neverbalnim sposobnostima slabovidne djece, hiporehabilitaciji kao putu do kvalitetnijeg života, učeničkog parlamenta kao platforme za unapređenje kvalitete života učenika s intelektualnim smetnjama, pomoćnika u nastavi za učenike s tjelesnim invaliditetom i unapređenja procesa zapošljavanja osoba s intelektualnim smetnjama.

Prvu usmenu prezentaciju održala je Maja Radoš-Bučma na temu „Implementacija TECCH metode u radu s učenicima s autizmom“. Cilj ovog rada je prikazati praktični model implementacije TEACCH u nastavni proces s učenicima s autizmom u Centru za odgoj i obrazovanje „Ivana Štark“ Osijek, Republika Hrvatska. Tema je izazvala dosta pozornosti i intenzivnu diskusiju.

Tri teme konferencije dominirale su kroz brojne prezentacije rezultata znanstvenih istraživanja Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta u Tuzli, Zagrebu, Fakulteta za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju u Beogradu, Instituta za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Filozofskog fakulteta u Skoplju i Filozofskog fakulteta u Nikšiću, vezanih za probleme obrazovanja, inkluzije, liječenja, rehabilitacije i slobodnog vremena djece s teškoćama u razvoju.

Isti dan u poslijepodnevnim satima održana je prezentacija postera u trajanju od sat vremena. Prezentirano je 10 radova izloženih na posterima uz kraća dodatna objašnjenja inicirana pitanjima i rasprave.

Nakon prezentacija zaključaka Konferencija je zatvorena te ju upućen poziv sudionicima na sljedeću.

Zaključci Konferencije upućuju na potrebu interdisciplinarnog pristupa u unapređenju razvoja djece s teškoćama u razvoju kroz intervencije u ranom djetinjstvu s ciljem preveniranja ili umanjivanja tjelesnih, kognitivnih, emocionalnih i socijalnih ograničenja djece izložene biološkim ili ekološkim rizičnim faktorima, pri čemu je ključna uloga obitelji kao uspješnog činitelja intervencije.

Pored mjerenja objektivnih činitelja, mjerenje kvalitete življenja kod djece daleko je teže te je ovdje važnije formirati kvalitetnu socijalnu mrežu i održavati stalnu i intenzivnu socijalnu interakciju.

Hiporehabilitacija, odnosno hipoterapija i terapijsko jahanje integrira fizikalnu terapiju, psihoterapiju i socijalnu terapiju, rekuperira psihomotoriku i senzornu stimulaciju osoba s teškoćama u razvoju te se smatra neizostavnim dijelom rehabilitacije djece i osoba s teškoćama u razvoju.

Proces deinstitutionalizacije i inkluzije u zemljama regije započeo je prije deset godina. On se sporo razvija, ali ide u pozitivnom smjeru. Mada u svim sredinama postoje financijski i tehnički problemi, čine se naponi kako bi se osobe s teškoćama u razvoju integrirale u sve segmente društvenog života.